

Yazarken senindir sözcükler,
bittiğinde yazmak, herkesin olur...

MAVİ YAZILAR

Prof. Dr. Ferruh N. Ayoglu

DENİZE SEVDALANMAK ZOR ZANAAT

Yığınla anlamı var denizin...
Emek, alın teri, ekmek parası
eğlence, tatil, hoş anılar,
macera, kendinle başbaşa
kalmak... Bir de kendini
keşfetmek, kendini anlamaktır
deniz; keşiflerin en büyüğü
yani.

“Ama benim tekne yok”
deme sakın. Ne tekne sahibi
olmayı gerektirir denize
sevdalanmak, ne de engin
mavinin koynunda seyirler. Ne
yani, sevdalanmaya kural mı
koyalım daha en başından?

Denize sevdalanmak bir büyük
dönüşüm, bir büyük
sıçramadır hayat
yolculuğunda. Karanın
öğrettiği kurallardan arınmak,
“öylesine”den öte anlamlar
barındırır. Atıp coğrafi sınırları,
ki onlar bizim icadımız,
başlangıçta yoktular, silip
zihninden, bir sınırsız ülkenin
yurttaş olması sözünü
ettiğim.

Ufuk çizgisinde sonlanan
düşlemeleri aşmak, ufuk
çizgisinin ötesini düşlemektir
denize sevdalanmak. Karinadan
akıp giden her damla, geçtiğin
ve haritana işlediğin her
koordinat, başka birinin ufuk
çizgisidir aslında. Sadece
diğerlerinin mi, kendi ufuk
çizgini de aşmaktır denize
sevdalanmak.

Farklıdır. Ona sahip olmak
değildir mesela. Onun sana
sahip olması, onun seni işgal
etmesidir. Bitmedi, dahası var,
yalın bir çıplaklığı sevmektir
denize sevdalanmak. Yalın bir
çıplaklığa sevdalanmak, yalın
bir çıplaklığa ulaşmayı
gerektirir sonuçta.
Bir kere düştü mü yüreğine, tüm
sevmelerin değişir baştan
aşağı; o yalın çıplaklığı ararsın,
o yalın çıplaklığı seversin gayri.

“Nerede başlar bu sevda?”
dersen, “nasıl, neden başlar?”,
kendi içine bakacaksın.

Günbatımında otururken
sahildeki bankta, hafiften
koşarken sağlıklı olmak için
gözünün önünden geçen nazlı
bir yelkenli... Ağır ağır yoluna
düşmüş koca bir yük gemisi...
Küçük kayığında, teknenin
burnuna konmuş martıya
ekmeğinden bir parça atan
adam... Çocukken dinlediğin bir
masal... Bir kitapta okuduğun iki
satır... Ya da oltandan çıkartıp
gerisin geriye denize bıraktığın
bir balık... Demem o ki, herkesin
sevdası kendi yaşam öyküsünde
saklıdır. Ve tam da bu yüzden,
sadece ve sadece sana aittir o
başlangıç noktası. Birimi de
yoktur; kendisidir, kendisi
kadardır; o kadar yani. Bir şey
olarak ya da bir şey yaparak
gösteremezsin sevgini mesela.
Aksine, almayarak, yapmayarak
kanıtlarsın sevdanı. Şampuandı,
sabundu kullanmayarak
teknenin kışındaki duşta
mesela. Sintineni boşaltmayarak
açıkta, izmaritini atmayarak
gösterirsin sevdanı. Ha bir de,

ki bu çok daha önemli, tüm bunları sevgini göstermek için değil, sevdiğin için yaparsın. Gariptir. Mesela, neye inanırsan inan şimdi ya da inanma hiçbir şeye, kulağında kalmış bir mit çağırır seni; binlerce yıl öncesinin uydurma tanrısından medet umar, teknede doldurulan ilk kadehten bir yudumu denize döküp ona sunar. Teknede Poseidon'a söylenmek pek hoş karşılanmaz.

“Denize sevdalanmak tamam da o da beni sever mi?” diye düşünme sakın. Unut karanın kurallarını. Deniz de sever insanı; o yalın çıplaklığıyla; bakmadan

senin onu sevip sevmediğine. Nasıl mı? Okyanusun en derin yeri Mariana Çukuru; derinliği 10 bin 994 metre. Plastik atık bulundu. Her bir dakikada okyanusa attığımız plastik, tam bir kamyon dolusu. Uluslararası Köpek Balığı Saldırı Merkezi'ne göre, 2021 yılında köpek balıkları 73 kez saldırmış insanlara, ölü sayısı 11. Bizim her bir saatte öldürdüğümüz köpek balığı sayısı 11 bin ile 30 bin arasında. Ya deniz ne yapıyor? Fitoplanktonlarıyla soluduğumuz oksijenin %75'ini üretiyor mesela. Bitkileri, yosunları ve yok etmeye çalıştığımız mercanlarıyla

karbon dioksitin %93'ünü tutuyor. Bir şey daha. Balıkların yüzerken yaptığı hareket var ya, suda bir karışma etkisi yaratıyor. Hem de rüzgar, dalgalar ve gelgitler kadar. Atmosferden ısı çekiyor böylece. Yani demem o ki, biz ısıtmaya çalışıyoruz durmadan düşünmeden, o soğutmaya çalışıyor bıkmadan usanmadan.

Gitmekse gitmek yani... geldiğinde zamanı... gitmek ve masmavi yalın bir çıplaklığa ulaşmak... Sevda dediğim bu...

Dedim ya... sevdalanmak denize... zor zanaat. ..

Hangisini istersen
ona bırak kendini zamanlardan,
gündoğumu da günbatımı da
mavinin.

Ya akıp gidecek zaman
karinadan kayıp giden su damlaları gibi
ya da yavaş yavaş kazınacak akıllara
örse inip kalkan çekiç misali
-F.N.Ayoğlu